

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси
та неопублікованими документами
за лютий 2013 року)

21 лютого відзначено Міжнародний день рідної мови. Центральні урочистості з цієї нагоди відбулися за підтримки Міністерства культури України у Києві у Червоному залі Будинку кіно Національної спілки кінематографістів України. Після оголошення вітання міністра культури Л. Новохатка відбувся концерт за участю Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Г. Г. Верьовки та майстрів мистецтв України. Святкові заходи було організовано також у Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського та у Будинку кіно. Традиційно було розгорнуто і низку виставок. Зокрема, „Доля мови – доля народу” та „Засоби масової інформації, що видаються мовами національних меншин України” – у Національному музеї літератури України.

18 лютого з нагоди 75-річчя від дня народження українського поета, перекладача, прозаїка, літературознавця, правозахисника, одного з найактивніших представників українського культурного руху шістдесятників, Героя України В. Стуса у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка пройшов урочистий вечір. На ньому виступили Перший заступник міністра культури Т. Кохан, поет, перекладач та громадський діяч Б. Олійник; син В. Стуса – письменник, літературознавець, генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка Д. Стус, директор Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка Г. Семенюк. У рамках вечора було представлено літературно-музичний проект „Стусове коло” (режисер – С. Проскурня) за участю Д. Стуса, актора Р. Семисала, дуету „Сестри Тельнюк”, барда С. Мороза. Життєвому і творчому шляху митця присвячено експозиції: „Блажен, хто тратити уміє...” – у Національному музеї

літератури України та „Нурт українського сумління” – у Музеї книги та друкарства України.

До 60-річчя від дня народження актора, режисера, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка А. Хостікоєва було присвячено творчий вечір „Автобіографія”, який відбувся 15 лютого в Національному академічному драматичному театрі ім. І. Франка. Указом Президента України за видатний особистий внесок у розвиток театрального мистецтва, збагачення національної культурної спадщини, багаторічну плідну творчу діяльність і високу професійну майстерність митця відзначено орденом „За заслуги” І ступеня. Нагороду А. Хостікоєву вручив керівник Головного управління з питань гуманітарного розвитку Адміністрації Президента України Ю. Богуцький. У свою чергу, міністр культури України Л. Новохатько нагородив актора Почесною відзнакою „За багаторічну плідну працю в галузі культури”, а голова Київської міської державної адміністрації О. Попов – Почесною грамотою. У творчому вечорі також взяли участь рідні і друзі актора, колеги, мистецька громадськість, театральна молодь. Увазі гостей було представлено ексклюзивну виставу у 2-х актах. Перший з них – своєрідний монолог актора. У 2-му акті вистави, насиченому різноманітними мініатюрами та інтермедіями, на сцені разом з артистом виступили його колеги і друзі. Своєрідним подарунком до знаменної дати стала презентація книжки „Анатолій Хостікоєв. Головна роль” – збірки інтерв’ю різних років та аналітично-критичних статей про творчу діяльність актора. Тут є багато унікальних фотоматеріалів, спогади та розповіді дружини Н. Сумської.

17 лютого своє 70-річчя від дня народження відсвяткувала актриса театру і кіно, народна артистка України Р. Недашківська. З цього приводу у Києві було організовано два творчих вечори – в Будинку кіно і в Будинку актора.

З нагоди 142-ї річниці від дня народження Лесі Українки на Театральному майдані Луцька відбулися урочистості за участю гостей з Києва – літературознавця, директора Інституту літератури імені Тараса Шевченка Національної академії наук України М. Жулинського і поета, перекладача, державного і громадського діяча, Героя України І. Драча, керівників міста й області, численних шанувальників творчості Лесі Українки. У Волинському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка пройшла вистава за її творами „Сім струн”, а у Волинському краєзнавчому музеї – літературно-мистецький вечір „На шлях я вийшла ранньою весною...”. Вшанували землячку і в с. Колодяжному, де діє літературно-меморіальний музей поетеси, в м. Ковелі та інших населених пунктах Волинської області.

200-річчю від дня народження українського і російського композитора, співака, драматичного артиста, драматурга, автора першої української опери С. Гулака-Артемовського на Черкащині, де він народився, присвячувалися: мистецький вечір у Будинку культури м. Городища та прем'єра вистави „Невідомий Артемівський” в обласному академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка.

У Корюківці Чернігівської області редакція Всеукраїнської газети „Голос України” провела круглий стіл „Корюківка у смертельному вогні: правда і трагедія 1, 2, 9 березня 1943 року” до 70-х роковин трагедії, що відзначаються у 2013-му на загальнодержавному рівні. У ньому взяли участь провідний науковий співробітник Українського інституту національної пам'яті, кандидат історичних наук Р. Пилявець, представник Українського інституту національної пам'яті у Чернігівській області С. Бутко, керівник Чернігівської обласної громадської організації «Пошуковий клуб „Пам'ять Перемоги”» М. Балан, голова Корюківської райдержадміністрації О. Довгаль, свідок Корюківської трагедії Д. Корнієвська, науковий співробітник Корюківського історичного музею О. Толкачова, начальник відділу культури та туризму Корюківської райдержадміністрації Л. Бабич і заступник головного редактора газети „Голос України” В. Краснодемський. Учасники засідання ознайомилися з результатами пошукових робіт та ексгумації останків жертв трагедії, здійснених під керівництвом М. Балана восени минулого року та обговорили підготовку до початку будівництва Меморіального комплексу пам'яті жителів населених пунктів України, знищених фашистськими окупантами.

До цієї ж дати 27 лютого у Чернігові проведено конференцію, в рамках якої історик Р. Пилявець презентував щойно виданий довідник „Україна під нацистською окупацією: спалені села (1941–1944 рр.)”, а бібліограф В. Солонікова – покажчик „Корюківська трагедія: наймасовіший злочин гітлерівців”. Нові подробиці злочинної діяльності окупантів на теренах Чернігівщини оприлюднили доктор історичних наук М. Бойко, кандидати історичних наук Д. Гринь, Л. Нестеренко та інші.

„Благодійність: підзвітно, прозоро, публічно” – так називалася цьогорічна конференція Українського форуму благодійників, що відбулася в Києві 21 лютого. Досвідом добродійної діяльності поділилися понад 70 експертів та доповідачів з України та країн Заходу.

28 лютого в Національному інформаційному агентстві „Укрінформ” відбулася презентація видання творів класика єврейської літератури Шолом Алейхема „Мир Вам” у 4-х томах, здійснене завдяки співпраці Єврейського фонду України та видавничого будинку „АДЕФ-Україна”.

У Кіровоградській обласній бібліотеці для дітей ім. А. Гайдара традиційно пройшла церемонія вручення обласної літературної премії ім. Є. Маланюка. Почесну відзнаку – скульптуру „Степовий орел”, нагрудний знак та грошову премію – отримали Ю. Гладир за книгу поезій „Під віями ночі”, Ю. Обжелян (по смертно) за історично-пригодницьку книгу „Останній караван”, О. Бабенко за публіцистичну книгу „Самоцвіти степів полинових. Із спостережень над творчістю видатних земляків”.

ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНЕ ЖИТТЯ. З 4 по 9 лютого у Києві за підтримки Міністерства культури України та благодійного фонду „Таланти України” Київський інститут музики ім. Р. Глієра провів I Міжнародний конкурс виконавців на дерев’яних духових інструментах ім. В. Антонова. Свою виконавську майстерність у 2 номінаціях – „кларнет” і „флейта” продемонстрував 41 музикант віком від 17 до 27 років з 9 країн світу. Від України до числа переможців потрапили: А. Ганзенко і Д. Смірнов, які поділили друге місце у номінації „флейта” та А. Опанащук і Т. Гамар, які зайняли відповідно перше та третє місця у номінації „кларнет”. Спеціальну премію за виконання твору сучасного українського композитора В. Рунчака із циклу „Ното ludens” отримав артист Заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України В. Рябіцький.

Ювілейним датам 2013 року було присвячено Міжнародну науково-практичну конференцію „Оперні реформи минулого і сучасності” у Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського у Києві. Розмову музикознавці зосередили навколо таких унікальних постатей в історії оперного мистецтва, як Р. Вагнер, Дж. Верді, С. Гулак-Артемівський і С. Рахманінов, яким виповнюється 200 років від дня народження та диригента С. Турчака, 75-річчя від дня народження якого відзначалося цього місяця.

До 75-річчя від дня народження диригента, народного артиста СРСР, лауреата Державної Премії УРСР імені Тараса Шевченка С. Турчака (1938–1988) було приурочено: презентацію монографії доктора мистецтвознавства В. Рожка „Стефан Турчак” – у Малому залі Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського; гала-концерт – у Національній опері України; концерт Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України й солістки – заслуженої артистки України С. Чахоян – у Національній філармонії України.

У приміщенні Київської організації Національної спілки композиторів України відбулося вручення Премії ім. Л. М. Ревуцького лауреату 2013 року –

композитору О. Серовій за створення симфонічних та камерних творів 2010-2012 років.

У Національній філармонії України відбулися: концерти „Тарасова світлиця” до 199-річчя від дня народження поета, художника і громадського діяча Т. Шевченка, „Сторінки з кращих програм” до 50-річчя створення Київського камерного оркестру; творчі вечори до 50-річчя творчої діяльності Героя України, народного артиста України А. Паламаренка, до 80-річчя від дня народження диригента, народного артиста України О. Гуляницького; та до 50-річчя від дня народження народного артиста України В. Самофалова.

У великій бальній залі столичного готелю „Інтер-Континенталь” пройшла вечірка-концерт, метою якої було зібрання коштів для перевидання книжки „Порти в українській архітектурі” (укладач збірки – архітектор Д. Яблонський). Під час заходу присутні оглянули виставку рідкісних акварелей Д. Яблонського та прослухали музичні твори у виконанні Національного камерного ансамблю „Київські солісти”, квартету саксофоністів Національної філармонії України та Муніципального камерного хору „Київ”.

Вечором 23 лютого у столичному Будинку культури „Більшовик” відзначив 20-річчя своєї творчої діяльності Київський державний музично-драматичний циганський театр „Романс”. У програмі – уривки з вистав та концертних програм театру, вітання колег по цеху, а також творчих колективів столиці.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національна опера України – балету Л. Мінкуса „Баядерка”; Національний академічний драматичний ім. І. Франка – „Чайка” (пам'яті Б. Ступки) за А. Чеховим, „Morituri te salutant” („У нас все святе”) за новелами В. Стефаніка; Національний академічний російської драми ім. Лесі Українки – „Шаленство кохання” за однойменною п'єсою Ж.-Ф. Реньяра; академічний Молодий – „Гоголь-моголь з двох яєць” за п'єсою М. Ердмана „Самогубець”.

Відбулися урочистості з нагоди 70-річчя від дня народження генерального директора Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької Т. Едера. За дорученням Президента України В. Януковича Міністр культури України Л. Новохатько урочисто вручив митцю за значний особистий внесок у розвиток вітчизняного театрального мистецтва, багаторічну плідну працю та високий професіоналізм Орден Князя Ярослава Мудрого IV ступеня. З вітальним словом виступили керівники Львівської обласної державної адміністрації, Львівської обласної та міської рад, представники Президента Республіки Польща, Президента Російської Федерації, творчих спілок та творчої інтелігенції. Колектив театру присвятив

імениннику кількогадинну виставу „Натхненний оперою!”, участь в якій взяли артисти опери та балету, а також хор і симфонічний оркестр театру.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Донецькому національному академічному опери та балету ім. А. Солов'яненка – опери „Летючий Голландець” Р. Вагнера; у Національному академічному українському драматичному ім. М. Заньковецької (Львів) – „Пані міністрова” за однойменною комедією Б. Нушича; у Львівському обласному музично-драматичному ім. Ю. Дрогобича (м. Дрогобич) – „Втеча від реальності” за однойменною п'єсою Т. Іващенко; у Донецькому національному академічному українському музично-драматичному – „Вечеря під скандальним соусом” за однойменною п'єсою Н. Саймона; у Чернівецькому обласному українському музично-драматичному ім. О. Кобилянської – „Інцидент” за однойменною п'єсою італійського драматурга Л. Лунарі; у Рівненському обласному академічному українському музично-драматичному – „Ревізор” за М. Гоголем.

З 6 по 12 лютого Миколаївський академічний український театр драми та музичної комедії виступив на сцені Кіровоградського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. М. Кропивницького з виставами „Наталка-Полтавка” І. Котляревського, „Пташиний двір” І. Ковача та оперетою „Циганський барон” Й. Штрауса.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. З 8 по 24 лютого у виставкових залах Центрального будинку художника Національної спілки художників України тривала II Всеукраїнська трієнале книжкової графіки, яка об'єднала роботи як сучасних авторів, зокрема, випускників і студентів Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, так і художників, які активно працювали в 60-х, 70-х, 80-х роках. Серед них – В. Гукайло, Г. Галинська, В. Гордійчук, А. Чебикін та інші. У рамках експозиції діяла добродійна акція зі збору книг для дитбудинків.

У Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури до 25 лютого проходила виставка (за проектом професора академії Л. Скорик), присвячена 75-річчю від дня розстрілу українського художника І. Падалки, учня українського художника, одного із засновників монументального мистецтва України М. Бойчука. Роботи І. Падалки експонувалися у Голландії, Данії, Італії, Німеччині, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Франції, Японії. На виставці вперше було виставлено оригінали уцілілих живописних і графічних творів із фондів Національного художнього музею України, окремих

ілюстрованих художником книжок і журналів тощо. Крім творів І. Падалки, монументальних розписів бойчукістів, можна було побачити картини українських митців В. Прядки, О. Івахненка, О. Мельника, П. Гончара і В. Мельниченка.

У приміщенні Національної парламентської бібліотеки України працювала мистецька виставка „Жіночий образ в сучасному українському мистецтві”, ініціатором якої виступила громадська організація „Жінки майбутнього”. Експозиція вибірково знайомила з результатами творчого пошуку і відображенням даної теми в образотворчому мистецтві в основному за роки незалежної України таких митців, як О. Сухоліт, М. Соколов, О. Баликова, О. Кучерук, О. Добродій, І. Московка, Л. Сенчук, Л. Мартинюк, В. Подлевський, М. Соколова.

Протягом лютого у Києві також експонувалися виставки: у Національному музеї Тараса Шевченка – декоративних тарелів народного художника України П. Печорного за мотивами творів з „Кобзаря” Т. Шевченка, у зв’язку із висуненням доробку митця до участі в конкурсі на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка 2013 року, живопису на склі

А. Рак, живопису А. Антонюка „Боже поле”; у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику – мікромініатюр народного художника України М. Сядристого; у Національному музеї українського декоративного мистецтва – художнього текстилю заслуженої художниці України

М. Базак; у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара” – творів київських майстрів народного мистецтва (гончарство, соломоплетіння, лозоплетіння, писанкарство, вишивка, народна лялька) „Спадкоємність народних традицій”; у „Хлібні” Національного заповідника „Софія Київська” – gobеленів О. Слепцова; у приміщенні Київської обласної організації Національної спілки журналістів України – фоторобіт М. Шибика; **у галереях:** „Мистецька збірка” – робіт М. Демцю „Аркан”; „АВС-арт” – творів лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, народного художника України Ю. Герца „Велике рондо Ю. Герца”; „Парсуна” – живопису К. Дудник та авторських ляльок провідних українських лялькарів; „36” – живопису з колекції галереї; „Триптих Арт” – скульптури і левкасу О. Денисенка, живопису С. Савченка; „Щербенко Арт-центрі” – живопису і графіки А. Звягінцевої „Довірливий рух”; „Dymchuk Gallery” – картин Л. Подерв’янського „Шлях воїна”; „Глобус” – полотен майстрів живопису

з Харкова, Донецька, Львова, Сімферополя, Хмельницького, Києва та Одеси „Вісім міст”.

У містах України було розгорнуто виставки: у Чернігові – рельєфної художньої пластики М. Мазура; у Харкові – живопису Є. Світличного „Літо взимку”, графіки А. і К. Гаєвих „13”; у Львові – дрогобицького художника та скульптора В. Внукова під назвою „ДЕградація”; у Тернополі – ілюстрацій до трьох казок Б. Лепкого Н. Собкович; у Сімферополі – скульптури малих форм „Іхтіологія”; у Житомирі – творів Є. Заброцької; у Черкасах – студентів кафедри образотворчого та декоративно-вжиткового мистецтва Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького; у Полтаві – робіт В. Трохимця-Милютіна; у Луганську – графіки Г. Гаврик „Радість життя”; у Сумах – робіт А. Семененка „Барви життя на полотні”.

114 живописних робіт ялтинських художників об’єднала виставка, підготовлена Кримським відділенням Національної спілки художників України, яка проходила в Сімферополі.

На виставці „Південний альбом – 2013” у Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти демонструвалися 50 фотографій різних жанрів членів Миколаївської обласної організації Національної спілки фотохудожників України.

У Києві відкрито: пам’ятну дошку українському вченому-славісту В. Перетцу (1870–1935), **меморіальні дошки** Першому Секретарю ЦК Компартії України з 1972-го по 1989 рік В. Щербицькому з нагоди 95-річчя від дня його народження, шведському дипломату Р. Валленбергу, який рятував євреїв у роки Другої світової війни.

КІНОМИСТЕЦТВО. 7 лютого розпочався всеукраїнський прокат вітчизняного фільму режисера В. Васяновича „Звичайна справа”. Цього дня кіносеанси розпочалися у 38 кінотеатрах Києва, Львова, Одеси, Харкова, Дніпропетровська, Івано-Франківська. Окрім обласних центрів, покази відбулися і в окремих невеликих містах. „Звичайна справа” – вже друга картина після „ТойХтоПройшовКрізьВогонь” М. Ілленка, створена за підтримки держави. Вона встигла побувати на конкурсі Міжнародного кінофестивалю в Тирані (Албанія) та включена до позаконкурсної програми фестивалю в Кералі (Індія). Міжнародне журі Одеського кінофестивалю оцінило стрічку як „крок до відродження українського кіно”. В рамках фестивалю режисер отримав також нагороду від Міжнародної федерації кіноклубів (FICCS) „Дон Кіхот”.

У столичному Будинку кіно презентовано документальний фільм-містерію В. Образа – „Село, в якому народжуються казки”, відзнятий на студії

„Укркінохроніка” за державний кошт як одного з переможців пітчінгу Державного агентства України з питань кіно.

МУЗЕЙНА СПРАВА. З 14 по 24 лютого у приміщенні Національного культурно-мистецького та музейного комплексу „Мистецький арсенал” проходила IV виставка-ярмарок „Fine Art Ukraine – 2013”, в рамках якої було представлено живопис, графіку, скульптуру, фотографію з провідних вітчизняних галерей та приватних структур. Один з цікавих проектів заходу – „Матч пойнт – 88: за мить до нового життя” знайомив з експонатами останньої (1988 рік) за радянських часів масштабної закупки для музеїв з виставки-конкурсу „Людина. Події. Світ”. Колекція, зібрана на базі фондів Дирекції виставок Національної спілки художників України, включала агітаційні плакати та ранні роботи класиків сучасного українського мистецтва Т. Сільваші, О. Ройтбурда, Т. Яблонської, В. Рижих, Д. Фіщенка. Експозицію було підкріплено архівними відеосупроводом та фотовиставкою В. Маруценка. Інший проект – „Бебеля, 19. Квартирні виставки. Одеса, 1975–1979” відтворював одеську радянську квартиру, де проводилися підпільні виставки. Традиційно під час „Fine Art Ukraine” відбулася широка освітня програма: круглий стіл „Біля витоків сучасного українського мистецтва” за участю українських художників, курс лекцій від школи фотографії В. Маруценка, різноманітні інтелектуальні та розвиваючі ігри, дитячі майстер-класи тощо.

20 лютого у конференц-залі Будинку митрополита Національного заповідника „Софія Київська” пройшло засідання круглого столу на завершення виставки „Митрополит Євгеній (Болховітінов). 1822–1837. Праці, заповідані Києву”. У науковій дискусії взяли участь співробітники Національного заповідника „Софія Київська”, Інституту історії Національної академії наук України, Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського Національної академії наук України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету „Києво-Могилянська академія”, представники Київської духовної академії та семінарії УПЦ, запрошені гості. Під час обговорення основну увагу було приділено київському періоду життя та діяльності ієрарха православної церкви, визначного вченого-митрополита, який обіймав київську кафедру з 1822 по 1837 р. Діяльність і наукова спадщина митця розглядались на тлі науково-культурного життя Києва першої половини ХІХ ст. та в контексті сучасних історіографічних досліджень.

28 лютого у Будинку митрополита у Національному заповіднику „Софія Київська” представників творчої і наукової еліти України зібрала презентація книги-альбому „Музей волинської ікони”. Видання відображає твори

волинського іконопису, релігійного живопису західноєвропейської традиції, церковного різьблення та скульптури XVI – початку XIX століття з колекції Музею волинської ікони, що в Луцьку.

Протягом місяця продовжували свою роботу виставки, які було розгорнуто у січні: „Микола Мурашко і його учні” з фондів Національного художнього музею України та Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України – у виставковій залі „Хлібня” Національного заповідника „Софія Київська”, „Сенс її життя. Варвара Ханенко – колекціонерка, благодійниця, музеєтворець” та „Квіти і птахи”, яка знайомила з китайським класичним живописом, – у Національному музеї мистецтв ім. Б. та В. Ханенків.

20 лютого Національний музей „Меморіал пам’яті жертв голодоморів в Україні” спільно з Галузевим державним архівом Служби безпеки України представив виставку „Голодомор 1921–1922: причини і наслідки”. Експозиція складалася з унікальних архівних документів оперативної звітності спеціальних служб, періодичних видань, світлин, плакатів, виставкових вітрин та відеоінсталяції.

У рамках підготовки до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка, що відзначатиметься в 2014 році, у Національному музеї Тараса Шевченка презентовано проект „Віртуальний архів Шевченка”. В його рамках заплановано відсканувати 138 архівних справ, пов’язаних з Т. Шевченком. Загалом оцифрований матеріал складатиме понад 2,5 тис. сторінок. Архів документів про життя і творчість поета буде представлено широкій громадськості вже за два місяці.

У Літературному музеї У. Самчука в Рівному у 108-му річницю від дня народження українського письменника проведено „Свічу пам’яті”. Під час заходу йшлося про життєвий і творчий шлях земляка, а також презентовано книги його соратників – поета О. Ольжича „Рінь” та церковного і громадського діяча І. Огієнка „Твою тільки луку ці руки косили”. Ці книжки із серії „Бібліотечка Літературного музею У. Самчука в Рівному” (упорядник І. Нагорна) побачили світ у видавництві „Азалія” за фінансової підтримки киянина В. Довбні. Того ж дня було названо першого лауреата премії ім. У. Самчука, заснованої розпорядженням рівненського міського голови. Ним став місцевий письменник Є. Шморгун, автор книг „Твердь” та „І п’ятьма не здолала його”.

У Кіровограді розгорнуто виставку „Італія Петра Оссовського” (у цій країні майстер бував не раз у 1950–1990-х роках), присвячену народному

художнику СРСР, дійсному члену Російської академії мистецтв П. Оссовському, який родом з Малої Виски, що на Кіровоградщині.

40 найкращих робіт народного художника України, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка Ю. Герца (1931–2012), подарованих його дружиною, вдовою Н. Герц, було представлено у Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая.

У Чернівецькому обласному меморіальному музеї В. Івасюка до 18-х роковин з дня смерті буковинського письменника, літературознавця, фольклориста, педагога, громадського і культурного діяча М. Івасюка – батька В. Івасюка, розгорнуто виставку „Любові великої зерна”. Експозицію було присвячено літературній студії імені Степана Будного при філологічному факультеті Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, якою свого часу керував М. Івасюк. Своїми спогадами поділилися його учні, зокрема, доктор філологічних наук, професор ЧНУ ім. Ю. Федьковича Н. Гуйванюк (Царук), письменники В. Вознюк, А. Томків, товариш письменника фотограф Р. Островський, доктор філологічних наук, професор Б. Мельничук, а музично доповнив захід виступ лауреата міжнародних конкурсів, солістки обласної філармонії Є. Нестеренко.

З нагоди 60-річчя від дня народження хорового диригента, композитора-аматора, естрадного співака, народного артиста України П. Дворського у цьому ж музеї відбулася зустріч з шанувальниками його творчості за участю самого ювіляра та колег і шанувальників: дружини композитора С. Дворської, заслуженого діяча мистецтв України композитора В. Рурака, дуету „Скрина” у складі заслужених артистів України М. та В. Лобураків, поетів В. Васкана і В. Бабуха, художників А. Житарюка, головного редактора газети „Буковина” А. Ісака, румунського поета і перекладача М. Лютика, режисера В. Селезінки, працівників бібліотек, музеїв, журналістів.

За рішенням Міжвідомчої ради з питань вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей Міністерства культури України держфонди чернівецьких музеїв поповнили старовинні предмети, серед яких – ікона та 10 металевих наконечників до стріл, виготовлених у XIII–XV століттях способом литва, кування і шліфування.

У Снятині на Івано-Франківщині відкрито музей культури і книги. Експозицію музею склали ексклюзивні видання 7 провідних українських видавництв, які очолюють вихідці зі Снятинщини, друкарська машинка, фотографії, старовинні речі, портрети відомих людей.

Звання „Заслужений працівник культури України” присвоєно завідувачеві відділу середньовічної історії Національного заповідника „Херсонес

Таврійський” Т. Яшаєвій. Вона в співавторстві з ученими Інституту класичної археології Техаського університету (США) підготувала перший і поки що єдиний українсько-англійський путівник по музею.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. У Національній парламентській бібліотеці України експонувалися книжкові виставки: до 110-річчя від дня народження українського письменника Ю. Шовкопляса „Шлях прозаїка”; до 75-річчя від дня народження диригента, народного артиста СРСР, лауреата Державної Премії УРСР імені Тараса Шевченка С. Турчака „Сонячний маестро” та до 200-річчя від дня народження українського і російського композитора, співака, драматичного артиста, драматурга, автора першої української опери С. Гулака-Артемовського „Основоположник української опери”. У конференц-залі бібліотеки в рамках чергового засідання клубу „Бібліотека і Місто” пройшла зустріч з киевознавцем, письменником М. Кальницьким. Тема зустрічі: „Єврейські адреси Києва”.

У приміщенні Центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки м. Херсона завдяки працівникам Суворовського районного центру соціального обслуговування населення відкрито „Університет третього віку”, де слухачів віком здебільшого 60-75 років навчатимуть азів комп’ютерної грамоти, використання інформаційних можливостей Інтернету та електронного зв’язку.

3 лютого Прилуцька центральна міська бібліотека ім. Л. Забашти Чернігівської області з нагоди 95-річчя від дня народження української поетеси і прозаїка провела літературний вечір.

Бібліотеками проведено заходи до: 535-річчя від дня народження англійського письменника Т. Мора; 480-річчя від дня народження французького письменника і філософа М. Монтеня; 185-річчя від дня народження французького письменника Ж. Верна; 140-річчя від дня народження російського письменника М. Пришвіна; 115-річчя від дня народження німецького поета, прозаїка, драматурга, театрального режисера Б. Брехта; 110-річчя від дня народження українського письменника Ю. Шовкопляса; 100-річчя від дня народження американського письменника і кіносценариста І. Шоу; 95-річчя від дня народження української поетеси і прозаїка Л. Забашти.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО. У лютому на виконання Указу Президента України про оголошення 2013-го Роком дитячої творчості, організовано ряд заходів. Зокрема, у Києві стартував новий мистецький та соціальний проект „Казка дитячих мрій”. Так, у кожному районі столиці

відбудеться огляд дитячої творчості в таких номінаціях: художнє, музичне та театральне мистецтво, хореографія, вокал, художнє слово, моделювання тощо. Розпочався проект 22 лютого зі свята дитячої творчості в Центрі культури і мистецтв Дніпровського району. Також Рік дитячої творчості було урочисто відкрито в Слов'янській гімназії Дарницького району Києва. Тут у холі актової зали було розгорнуто виставку творчих робіт дітей, а потім відбувся концерт юних талантів. Заключний концерт районного фестивалю „Таланти багатодітної родини” пройшов в актовому залі Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

А в Сумах виставками картин Д. Безкостої „Фарби життя” у муніципальній галереї й рукотворних робіт „Казка дитячих фантазій” в бібліотеці-філії Сумської міської ЦБС стартував проект міської ради під назвою „Починай творити!”. Його мета – залучення дітей, що пробують свої сили у співі, музиці, живописі, фотографії, літературі.

У київському Будинку офіцерів пройшов другий відбірковий тур і гала-концерт Свято-Георгіївського міжнародного православного фестивалю культури і творчості, що є спільним проектом синодального відділу з благодійності та соціального служіння Української православної церкви, громади храму „Всіх Святих Воїнів” та Міжнародної благодійної організації «Центр добротності „Лютас”». Це єдиний в Україні захід, який працює на постійній основі цілий рік. Участь у конкурсі беруть усі бажаючі талановиті люди до 40 років. Кращі конкурсанти виступлять у фіналі фестивалю 16–19 травня.

У Солом'янській райдержадміністрації пройшов конкурс художньої самодіяльності серед колективів об'єднаного комітету профспілки Київради та Київської міськдержадміністрації „Зорепад талантів – 2013”, який традиційно відбувається раз на 2 роки у таких категоріях: вокальний жанр (естрадна, авторська (бардівська) та народна пісні), хореографічний жанр (класичний, народний, сучасний, спортивний та бальний танці), художнє слово (класична, сучасна та авторська поезія), інструментальний жанр (гра на різних інструментах). Цього разу у ньому взяли участь 97 учасників із 28 організацій.

Вперше цього року проводився конкурс об'єднання первинних профспілкових організацій Київради та Київської міськдержадміністрації „Рідна Україна – пісень і вишивок країна”. Представлені на нього творчі доробки було презентовано у Колонній залі Київської міської державної адміністрації. Понад 200 робіт надали 116 учасників від 25 організацій. Найкращі з них журі визначить у 6 номінаціях: вишиванки (чоловічі, жіночі, дитячі), ікони (православні, католицькі), обрядові рушники, зображення історичних подій,

пам'яток і символів України, портрети та пейзажі. Підсумки профспілкових конкурсів самодіяльності та вишивки буде підведено 1 березня тут же у Колонній залі під час заключного гала-концерту, на якому відбудеться нагородження переможців.

Підтримці Петриківського розпису, що претендує на включення до репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО, у Києві був присвячений щорічний, вже шостий, благодійний бал-маскарад „Карнавалія”. На ньому представляли культуру різних народів світу. У заході взяли участь зірки музики та кіно, літератори і дипломати. Атрибутами балу, окрім традиційних карнавальних костюмів, стали картини, маски і вбрання з петриківським орнаментом. Наші традиції було показано Дніпропетровським академічним фольклорно-хореографічним ансамблем „Славутич” і театром моди вихованців Дніпропетровського коледжу технології та дизайну. А до створення двометрового панно „Птаха щастя” у рамках майстер-класу від петриківських майстрів приєдналися понад 800 гостей вечора.

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав і виведення радянських військ з Афганістану у приміщенні Житомирського обласного українського музично-драматичного театру ім. І. Кочерги відбувся ІV Всеукраїнський літературно-музичний фестиваль „Розстріляна молодість”. Цього разу право потрапити у фінал у трьох відбіркових турах виборювали близько півтисячі претендентів. У заключному гала-концерті взяли участь колективи з різних областей України, а також із Росії, які виконували твори на військово-патріотичну тематику. Відбулася й церемонія нагородження переможців літературного конкурсу, який проводився у рамках фестивалю.

І Фестиваль сучасної української літератури та музики у Тернополі за підтримки міськради та місцевих підприємців організувала молодіжна громадська організація „Файне місто”. На сцені Українського дому „Перемога” виступили понад 60 поетів з різних куточків країни.

На Кіровоградщині завершився другий етап довготривалого молодіжного медіапроекту „Пізнаємо Україну через діалог”, який розпочався 22 січня у День соборності України у приміщенні районної бібліотеки м. Мала Виска. У його рамках учні загальноосвітніх шкіл провели телемости, об'єднавши в одну телестудію чотири регіональні – у Львові, м. Малій Висці на Кіровоградщині та Добропіллі й Краматорську на Донеччині. У прямих ефірах учасники медіапроекту презентували свої міста, школи та бібліотеки і обмінялися презентативними матеріалами та відеороликами.

Чернігівський осередок Національної спілки краєзнавців України презентував в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. В. Короленка три щойно видані книги. Дві з них присвячено родині відомих українських діячів О. та

С. Русових. Третя – видання українською мовою написаної ще у ХІХ столітті унікальної праці „Історичний та статистичний опис Чернігова” М. Маркевича. Упорядники та автори презентованих книг – історики О. Коваленко та О. Рахно. Новодруки містять великий обсяг інформації про минуле і стануть у нагоді усім, хто хоче більше знати про рідний край.

У м. Камені-Каширському Волинської області відбулася урочиста презентація книжки „Камінь-Каширське Полісся. З історії краю”, яку підготувала до друку завідувача місцевим краєзнавчим музеєм Н. Пась. У виданні зібрано нариси про історичне минуле глибинки Полісся, його характерні особливості. В цьому краєзнавчому збірнику містяться також матеріали про перебування родини Косачів (сім’ї поетеси Лесі Українки) в с. Запруддя.

Експонувалися виставки самодіяльних митців: у приміщенні Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського – дитячого малюнка „Петриківська квітка”; у Чернівцях – робіт учасниць клубу „Вечорниці” „Вишито з любов’ю”, вишитих картин С. Малини „Шовковий шлях”; у Сумах – робіт учнів Дитячої художньої школи ім. М. Г. Лисенка; у Миколаєві – дитячих робіт з 25 миколаївських ЗОШ, гімназії № 3, ліцею „Педагог”, Академії дитячої творчості та 5 позашкільних закладів у рамках акції „Сяйво доброти”; у Дніпропетровську – пейзажних творів Г. Бобаля.

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 18.03.2013. Обл.-вид. арк. 1,0. Б/т. Зам. 26. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12